

روش‌های طراحی و برنامه‌ریزی شهری برای توسعه پایدار

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۷/۲۸

تاریخ پذیرش: ۹۸/۰۸/۳۰

کد مقاله: ۷۸۵۳۳

رضا ولی زاده^{*}، مجید داداش پور مقدم^۲

چکیده

طراحی و برنامه‌ریزی شهری برای توسعه پایدار فرایند شکل‌دهی ساختار فیزیکی برای زندگی جهت پرداختن به فضاهای سه‌بعدی در شهرهای بزرگ، کوچک و روستاهایی است که به فاکتورهای محیطی، اجتماعی و اقتصادی توجه دارد. در عصر معاصر، بسیاری از شهرها و شهرنشینان مستقیماً متأثر از بسیاری از اثرات تغییرات محیط زیستی خواهند بود، که شامل افزایش شدت و تناوب رویدادهای آب و هوایی نامساعد، امواج حرارتی، سیلاب ناشی از افزایش سطح دریا، کمبود آب و دیگر اثرات است. از سوی دیگر در شهرهای بزرگ اروپا، مهاجرت به طرز فزاینده‌ای به خاطر نیاز به کار، هدف مطالعاتی، تأسیسات درمانی رو به افزایش است و نتیجه آن بحران اقتصادی، حاشیه‌نشینی، تراکم بالا، مشکلات حمل‌ونقلی، افزایش استفاده از انرژی و آلودگی است. این بحث مداوم نه تنها قویاً تحت تأثیر دغدغه‌های اقتصادی و مسائل محیطی بود، بلکه مسائل اجتماعی را نیز در برمی‌گرفت. ثبات اجتماعی به دارایی‌های شخصی و اجتماعی، قواعد و فرایندها، مرزها و مکان‌های فیزیکی و غیره ارجاع دارد. این مقاله، با توجه به این زمینه‌ها، به استدلال در این باره می‌پردازد که «روش‌های برنامه‌ریزان در برنامه‌ریزی و طراحی شهری برای توسعه پایدار کدام‌اند؟» اهداف آن عبارت‌اند از: (۱) تحلیل تغییرات پایدار در نواحی شهری (۲) تحلیل روش‌ها برای طراحی و برنامه‌ریزی شهری در زمینه این تغییرات. این مقاله استدلال‌هایی در دو فاز ارائه می‌کند. ابتدا ما تغییرات پایدار را از دیدگاه‌های طراحی و برنامه‌ریزی آنالیز می‌کنیم. سپس، فازهای مختلف توسعه شهری همچون آنالیز داده‌ها، تحقیق محلی، توسعه مفهوم اولیه، توسعه طراحی و فاز ساخت‌وسازها را مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهیم. پس از آنالیز مراحل مختلف توسعه‌های شهری، ما روش‌هایی پیشنهاد می‌کنیم که منتج به توسعه پروژه‌های شهری، دغدغه‌های مربوط به تغییرات شهری جاری، ساختار محیطی-اقتصادی-اجتماعی یک ناحیه خواهند شد. این روش می‌تواند درون یک چارچوب تئوریک تنظیم شود. اگر به طراحی و برنامه‌ریزی شهری برای این توسعه پایدار توجه نشود، آنگاه دغدغه‌های برنامه‌ریزان ارتباطی به شرایط عملی نخواهند داشت. برای دستیابی به یک برنامه‌ریزی و طراحی شهری موفق، باید بر توسعه پایدار محیط‌های خوب کارکرد تأکید شود.

واژگان کلیدی: طراحی، توسعه پایدار، توسعه شهری، برنامه‌ریزی شهری

۱- استادیار گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، تبریز، ایران (مسئول مکاتبات)
valizadeh03@gmail.com

۲- دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، تبریز، ایران